

סדר נשים | מסכת יבמות ס"ב - ס"ח
פרשת בהר | ז' - י"ג באייר (8-14 למאי)

דף ס"ב: מגילת בית המקדש

לאחר מתן תורה אמר למשה רבנו: **"וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עַמִּדִּי, וְאַדְבָּרָה אֵלַי אֶת כָּל הַמִּצְוָה וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּלְמַדְם, וְעָשׂוּ בְּאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ."**

באותו מעמד הקב"ה מסר למשה רבנו מגילה מיוחדת שבה נכתב איך לבנות את בית המקדש. מה גובהו, מה אורכו ומה רוחבו, ואת גודל השטח של העזרה, הלא היא חצר בית המקדש.

משה רבנו מסר את המגילה ליהושע בן נון, והוא מסר את המגילה לדור הבא עד שהיא הגיעה לדוד המלך, שחפר את היסודות לבית המקדש, אך לא בנה אותו ולכן הוא מסר את המגילה לבנו שלמה המלך, שלמד היטב את המגילה וכך בנה את בית המקדש.

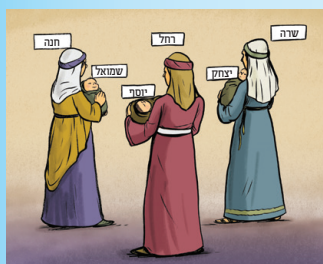
דף ס"ג: ה"חברים"

בתקופת האמוראים היו בפרס כמרים עובדי אלילים שנקראו "חברים". בימי רבי יוחנן הם קיבלו את השלטון גם בבבל. החברים היו רשעים, ולא כיבדו את היהודים, כפי שהבבליים, ששלטו עד אז, כיבדו את ישראל. רבי יוחנן הצטער על בני הישיבות הרבות שבבבל, שמעמם יסבלו צרות מהחברים. ובאמת החברים לא התאפקו וגזרו גזרות על היהודים. בין היתר הם גזרו שאסור לאכול בשר של בהמה שנשחטה.

העבודה זרה של החברים הייתה ה"אש", והיה להם חוק שביום חג שלהם אסור להדליק אש בשום בית, רק בבית העבודה הזרה שלהם. לכן, באותם ימים היה מסוכן להדליק נרות חנוכה בפתחים ובחלונות הבתים ותיקנו חכמים שאפשר להדליק נרות חנוכה בתוך הבית.

דף ס"ד: סגולה מיוחדת בראש השנה

יום ראש השנה מסוגל לקבל תפילות של אנשים שלא זכו לילדים, והקב"ה גוזר שיהיו להם ילדים. הנמרא מספרת ששלוש נשים צדקניות שהיו עקרות, שלא היו להן ילדים, התפללו ותפילתן התקבלה בראש השנה.

שנה אמנו התפללה וילדה את יצחק אבינו. רחל אמנו התפללה וילדה את יוסף הצדיק. חנה התפללה וילדה את שמואל הנביא.

ביום הראשון של ראש השנה. בספר התורה קוראים בפרשת וירא את הפסוקים המספרים על לידתו של יצחק, ובהפטרה קוראים בנביא בספר שמואל, על חנה שעלתה להתפלל בבית המקדש בבכי, כי תזכה להוליד ילד.

מן התלמוד

סדר נשים.

מסכת יבמות, דף ס"ג

רבי חייא הוה קא מצערא ליה דביתו, כי הוה משכח מידי - צייר ליה בסודריה ומייתי ניהלה. אמר ליה רב: והא קא מצערא ליה למר? אמר ליה: דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא.

משכח מידי - מוצא משהו

צייר ליה בסודריה - צורר אותו בסודור
מייתי ניהלה - מביא לה

הסבר: אשתו של רבי חייא הייתה מצערת אותו, אבל למרות זאת, כאשר היה מוצא איזה דבר טוב, היה צורר אותו בסודור ומביא לה. אמר לו רב: הרי היא מצערת אותך, ומדוע אתה משתדל ליהנות אותה? השיב רבי חייא: דיינו שהנשים מגדלות את הילדים ומצילות אותנו מהחטא, ולכן צריך להכיר להן תודה.

על המפה

העיר למברג-לבוב, בירת גליציה המזרחית

העיר לבוב, המכונה בגרמנית למברג, היא בירת מחוז לבוב שבמערב אוקראינה. היא נוסדה במאה ה-13 ונקמה בה קהילה יהודית גדולה, שתרמה באופן משמעותי למדע ולתרבות בעיר. בשנת 1349 קיבלו היהודים שם שוויון זכויות. לבוב הייתה בין הקהילות המרכזיות בוועד ארבע הארצות, והרבה רבנים חשובים חיו בה. במאה ה-19 היא הפכה למרכז תרבות יהודית. במהלך השואה כבשו הנאצים את לבוב, והיהודים שלא נמלטו נכלאו בגטו שאכלס כ-120,000 יהודים, שכמעט כולם נרצחו.

אנדרטה לזכר יהודי לבוב
שנספו בשואה, בבית
הקברות נחלת יצחק
(Wikipedia, דוד שי)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם.
תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

חברותא

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

חבורת נערים אספה קרשים רבים מאתר בניה הסמוך לשכונתם לקראת מדורת ל"ג בעומר. כאשר הם הביאו את כל הקרשים לאזור המדורה שאל אותם אחד השכנים מנין הקרשים? והם ענו לו שזה מאתר הבניה הסמוך, ואז השכן שאל אותם האם הם בטוחים שהקרשים הללו הם עודפי הבניה ואין בהם צורך, או שמא אולי הקבלן עוד צריך אותם לצורך הבניה. התשובה הזו עוררה דיון בין הנערים- האם מותר להם להשתמש בקרשים הללו?

מצד שני:

חלק מהנערים טענו שכל זמן שהעניין לא בורר מול הקבלן, וכל זמן שהוא לא נתן רשות מפורשת לקחת את הקרשים, אז גם אם הם זרקו אותם מאתר הבניה הם עדיין רכשו של הקבלן, ואין לאף אחד רשות להשתמש בהם.

מצד אחד:

חלק מהנערים טענו שקרשים זרוקים באתר בניה זה דבר מקובל, שכשקבלן מסיים את השימוש בהם הוא זורק אותם בצד ואז כל אחד יכול לבוא ולקחת.

וא...
עֲתֵכֶם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתמללתם עליה אתם מוזמנים לשחק אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

העלייה השלישית

העלייה השלישית הייתה גל עלייה של יהודים לארץ ישראל, בין השנים 1918-1923. רובם הגיעו ממזרח אירופה בעקבות המצב הקשה שם, ועלו לארץ ממניעים ציוניים. מספר העולים באותה תקופה מוערך ב-35,000. חלק מהעולים היו חלוצים, והשפיעו רבות על דמותו של היישוב היהודי והמוסדות הציוניים בארץ. הם רכשו קרקעות, סללו כבישים, והקימו מוסדות וארגונים חדשים. בין העולים בעלייה השלישית היו המשורר אורי צבי גרינברג, רחל המשוררת, יצחק שדה, הרב יהודה לייב הלוי אשלג, ורבים נוספים.

בונים בחולות תל אביב, 1921 (Wikipedia)

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'סיני', ראשון לציון

חד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

ספירת העומר

ספירת העומר היא ספירה של הימים ממוצאי יום טוב ראשון של פסח ועד לחג השבועות, סך הכל שבעה שבועות. במהלך ימים אלה סופרים בכל ערב כמה ימים ושבועות עברו מתחילת הספירה. בימים אלה נוהגים כמה מנהגי אבלות, משום שמתו בהם תלמידי רבי עקיבא.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0
התלמוד	רבי יהודה	רבי עקיבא	חורבן	הלל הזקן	המלכה	המלכה	חננו	דוד	מתן תורה	אפרים	המלכה	המלכה	המלכה
495	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0
התלמוד	רבי יהודה	רבי עקיבא	חורבן	הלל הזקן	המלכה	המלכה	חננו	דוד	מתן תורה	אפרים	המלכה	המלכה	המלכה

- ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

סדר מועד | מסכת יבמות, דף ס"ה - ס"ח

דף ס"ה: כְּדִי שֶׁלֹא יִתְבַּיֵּשׁ

יהודי שרואה את חברו עומד לעבור עברה, חיב להודיע לו שאסור לעשות זאת ולנסות להחזיר אותו למוטב. איך מוכיחים? **אסור להוכיח את השני בפני אנשים אחרים, כְּדִי שֶׁלֹא יִתְבַּיֵּשׁ**, אלא בשקט בשקט ובדיננות, מסבירים לו כי רוצים בטובתו, שיזכה לגן עדן ולא יענש, חליקה.

רבי שמעון בן אלעזר אומר, כי אין להוכיח אם יודעים מראש שעובר העברה לא ישמע לתוכחה.

דף ס"ו: מי אוכל תרומה?

הפרק השביעי של מסכת יבמות - פרק "אלמנה לכוהן גדול" - עוסק בעיקר בהלכות אכילת התרומה.

התרומה שנותנים לכוהן מהפרות, שייכת לכוהן ורק לכוהנים מאתר לאכול ממנה. **גם אשתו של הכוהן יכולה לאכול תרומה**, אפילו שהיא אינה כוהנת. **גם עבד כנעני** ששייך לכוהן אוכל בתרומה, ואפילו **לבהמה** ששייכת לו, רשאי הכוהן לתת תרומה שהיא מאכל בהמה, כי התורה קובעת שהתרומה מותרת לאכילה לכוהן ולכל מה ששייך לו. לכן גם הבהמה שלו אוכלת תרומה.

דף ס"ז: האמורא רב חנא בגדתא

התלמוד מביא דברים שאמר אמורא בשם רב חנא בגדתא.

שמו של אמורא זה היה רב חנא. מדוע הוסיפו וקראו לו גם "בגדתא"?

רש"י כותב שתי סיבות:

- כי היה בקיא באגדות חז"ל, ועל שם כך קראו לו "בגדתא" מלשון אגדות.
 - רב חנא היה מהעיר בגדד שבבבל, ועל שם עירו בגדד כונה "בגדתא".
- רב חנא היה תלמידו של שמואל ויש בתלמוד הלכות אחדות שאומר רב חנא בשם שמואל.

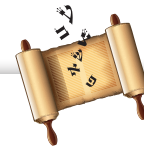
דף ס"ח: הכותים

הכותים הם קבוצת אנשים שחלק מהם הגיעו מן העיר כותה, ולכן הם כונו "כותים". הם היו "פסולי חיתון", אנשים שאסור להתחתן איתם.

לפני שנים רבות, הגלה אותם שלמנאסר מלך אשור אל השומרון שבארץ ישראל. הם התישבו בשומרון, וכשהקב"ה ראה שהם עושים עברות ואינם מתנהגים כראוי, הוא שיגר אריות שהפחידו אותם. כשהכותים ראו את האריות הם התגברו.

איזה סוג גרים הם היו? בכך נחלקו התנאים. **יש אומרים**, כי לא רצו להתגרר באמת, ורק מרוב פחד הם התגברו. **יש אומרים**, כי כשראו את כוחו של הקב"ה החליטו להתגרר ולהיות יהודים מאהבה ומרצון. שנים אחר כך, שבנו הכותים להתנהג שלא כשורה, ומאז כולם מתייחסים אליהם כמו אל גוים.

דבר תורה

מצוות שמירת הקרקעות גורמת לכאורה להחלשת האחיזה של עם ישראל בארצו.

כל עוד שאנחנו עובדים באדמה - חורשים, זורעים וקוצרים - ברור לכל שהאדמה הזאת שלנו. אולם, בשנת השמיטה אנו מפקירים את האדמה ונמנעים מלעובדה - ובכך לכאורה פוגעים ומאבדים את אחיזתנו בה.

אך ההיפך הוא הנכון.

אחד הטעמים של מצוות השמיטה הוא כדי לחזק את ההבנה שהארץ לא שייכת לנו אלא לקב"ה: "כי לי כל הארץ".

כאשר אנו שובתים מלעובדה אנחנו מודים ומלמדים כי בעלי הארץ הוא הקב"ה - וכך דווקא מחזקים את זכותנו וקיומנו בה שכן בעלי הארץ - הוא שהבטיחה לאבותינו ונתנה לנו.

למדנו בעלון על הכותים שהתגיירו מפחד האריות. זהו את המקומות הבאים בהם מוזכרים אריות בתנ"ך:

- הרג אריה בידיים חשופות
- היכה גם את הארי וגם את הדב
- נהרג על ידי אריה כי עבר על דבר ה'
- היכה את הארי בתוך הבור ביום השלג

(תלמוד בבלי, סנהדרין 107א)
(תלמוד בבלי, סנהדרין 107א)

שאלות השבוע

- באיזה מצב מותר להדליק נרות חנוכה בתוך הבית?
- מיהן שלוש הנשים שנפקדו בראש השנה?
- מדוע התגיירו הכותים?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il *בפיקוח ראה חשבון יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.

